

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliarvm Omnium Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MDLX. ad annum MDCXXIII.

Parisiis, 1644

XIX. De monialibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15522

ro episcopali obtentam in scriptis habuerit : illos autem, qui tamquam peregrini ad Missarum celebrationem admissi sunt, in curam animarum intrudi non permittant. Cooperatores, seu capellanos quoscumque non permittant, confessiones audire, & sacramenta ministrare, nisi licentiam in scriptis obtentam ostenderit : eos, qui contra præmissa ire præsumpserint, ad episcopum deferre studeant.

ANNO
CHRISTI
1596.

Cum vero contigerit, dictos vicarios ad reuisionem ecclesiarum suæ regionis excurrere vel ordinarii officii sui obligatione, vel mandato speciali, tum eis non liceat quidquam ne minimum quidem pecuniæ, aut ab ecclesiis, aut ab earum camerariis exigere, seu petere, nec sponte oblatum accipere : si contra fecerint, eos declaramus exnunc poenas iuris a sacro Concilio Tridentino indictas incurrisse ; vt satisfacere eiusdem dispositioni non omittant. Vidualia modeste exhibeantur, vt nihil inter ecclesiasticos appareat indecorum, nihil superfluum ; omnia moderationis ecclesiasticæ lege temperata.

Declaramus autem decreta hæcenus edita non afficere, aut lædere iura capitulorum ecclesiarum cathedralium fundata in priuilegiis & indultis apostolicis.

XIX.

MONIALIVM, quarum dicata Deo virginitas diligenti episcoporum vigilantia custodienda est, ingressum ad monasteria, disciplinam, vitam regularem, & pietatem, tamquam certissima regularis perfectionis fundamenta, attente inspicere, attentius promouere, & summa sollicitudine tueri, ac defendere episcopali solertia conuenit. Nos vero ex alieno sumenda potius, quam depromenda de nostro in medium hoc de genere proponemus : ita tulerunt res, quæ modo nostræ sunt officio, & obligatione : quod tamen cœptum est, auctore Deo & duce, longius etiam eodem fauente Deo ad perfectum aliquando adducetur.

Tria sunt, quibus præcipue monastica disciplina status conseruatur, & augetur ; sufficiens communis victus, deuota regulæ obseruantia, pia sacramentorum frequentia : ad quæ si accedat pastoris vigilantia, Deo fauente sperandum est profici vel plurimum posse : quia tamen aliqua antecedunt, vt receptio, habitus, & professio ; quædam ve-

ANNO
CHRISTI
1596.

ro etiam subsequuntur ; de singulis statuere non modo
vtile , sed necessarium existimamus.

Primo igitur quarant , & inuestigent episcopi , quot sint
reditus monasteriorum , vel quæ elemosynarum quanti-
tas ; & in sibi subiectis ordinarii , in aliis apostolica auctori-
tate sibi pontificia constitutione attributa adhibitis supe-
rioribus regularibus præstuant numerum monialium ,
quæ in monasterio ali possint ; si plures sint , quam ali com-
mode possint , decedentibus aliquibus non sufficiatur alia ,
nisi redigatur numerus eo , vt adæquatis facultatibus pos-
sit sustentari : quod districte præcipimus obseruandum ; ne
premat egestas , & rei necessariæ inopia pereant omnia : in-
terim vero curetur , vt ipsis monialibus , vel ipsarum indu-
stria , vel publicis , & priuatis elemosynis subueniatur , dis-
positis etiam per ecclesias capsulis , in quas caritatis subsi-
dia conferantur.

Quia vero monasteria , quæ opibus olim affluebant , actio-
rum seu procuratorum negligentia , siue potentiorum vsur-
patione collabi ita solent , vt egere incipiant ; & ad pastora-
lem pertinet sollicitudinem , quæ cadere cœperunt , aucto-
ritate & subsidio fulcire , ne corruant ; omnes & singulos
episcopos hortamur in Domino & serio monemus , vt omni
studio curent , quo monasteriorum terræ , redditus , census
& iura recuperentur ; agant apud locorum magistratus ,
procuratores dicto excitent , monialium protectores , seu
conseruatores incendant , omnia conentur , ne coram Deo
negligentiæ arguantur , & fœcordiæ apud homines : quod si
idem sit numerus re imminuta , qui integra fuit , nec resti-
tutionis spes ostendatur , cogitent episcopi de numero pau-
latim minuendo per obitum monialium , factæ abbatissis ,
seu priorissis graui præcepto , ne de receptione alicuius ad
monachatum aut tractent , aut deliberent se inconsulto : nisi
enim præsentis remedio occurratur , erit magnopere ti-
mendum , ne multorum annorum ære alieno , quod ne-
cessitate contrahitur , vniuersus monialium status op-
primatur ; quem consultius minui ex parte aliqua , quam
totum extinguere , permittendum . Qua ratione si augean-
tur monasteria legatis piis , & nouis redditibus , æquum
est , seruatæ quæ seruanda sunt , reliquis , numerum etiam
monialium augeri .

Concil. Tom. 36.

Q9999

Communis debet iis esse victus, quarum communis est domus, & vestitus, & regula; neque enim illa, quæ ad substantiam regularis vitæ pertinent, relaxari, aut mutari possunt. Idcirco, sicubi fieri solitum est, partitiones de redditibus monasterii tam tritici, quam vini, (quæ fiebant inter moniales, vt quæque portionem haberet, & inde sibi victum sufficeret) damnamus & abolemus; & sub interminatione diuini iudicii, & pœna excommunicationis in singulas consentientes, in vniuersitatem vero interdicti ingressus ecclesiæ inhibemus, ne in posterum fiant, aut fieri per ipsarum monialium præfectas, abbatissas, seu priorissas permittantur: ipsis vero abbatissis, seu priorissis sub pœna priuationis ab officio præcipimus, vt quod contra præsentis constitutionis tenorem viderint vel cognouerint attentari, aut fieri, episcopo statim significant, quo abusus veteres tandem aliquando tollantur.

Quia in vnaquaque re dantur certi gradus, per quos ad maiora aspiratur, & ascenditur, atque hunc ordinem non in humanis tantum, sed in spiritualibus & diuinis etiam inueniri nemo negat: ita, vbi corruptela vetus radices egit, quas si statim euellere vi conemur, corruptum antequam sanetur, etiam ipsum ruet; curandum, vt remedia huius generis omnia in rationem quamdam temperentur, vt si minus celeriter, tuto certe sanare veterem morbum valeamus. Decernimus igitur in monasteriis monialium, vbi iam certus hac de re ordo, & cum ratione consentiens statutus non est; moniali aliqua, cuiuscumque religionis & ordinis sit, decedente post harum constitutionum promulgationem, & sanctæ sedis apostolicæ confirmationem, statim abbatissam, seu priorissam cum sua vicaria, vel, ea impedita, cum alia moniali ex maturioribus ætate, & prudentia debere thalamum, & omnia quæ in eo sunt, cuiuscumque generis & qualitatis, nomine monasterii factò diligenti inuentario in tenutam & possessionem accipere, eaque referre omnia in commune monasterii vestiarium, illata pecunia in commune monasterii scrinium. Thalami etiam clauis apud se retinere pro munere officii sui, ac de his omnibus quamprimum per literas episcopum admonere, si quid hoc de genere præcipere voluerit; non obstante monialis ipsius, dum viueret, electione discipulæ, & eiusdem destinatione etiam

ANNO
CHRISTI
1586.

cum abbatissæ, seu priorissæ, aut capituli monialium licentia ad futuram thalami, & rerum successionem: quæ omnia tamquam iuri, rationi, & ipsis regulæ substantialibus contraria, nulla declaramus, & quatenus opus sit, annullamus, & cassamus, declarantes neque abbatissam, neque priorissam, neque moniales cuiuscumque pactionis, conventionis, & concordii vigore ad huiusmodi executionem obligatas fuisse, aut obligari potuisse, cum ex altera parte subsit certissima obligatio non conueniendi, seu conuenta non obseruandi.

Abbatissas, seu priorissas, & earum vicarias, tamquam monasterii præfectas, serio monemus, vt inter suas moniales crebro agant hac de re, vt omnes discant nihil possidere se proprie; vsum habere in vita; in morte nullum dispositionis actum habere, aut habere posse, etiam consentiente præfecta; cuius partes sunt dispensare, non dissipare; hæc est enim dissipatio regulæ, quæ nec in vita, nec in morte proprietatem regularibus reliquit; & si quando a moniali ægrotante fuerint requisitæ, vt alii vel supellectilem dent, vel thalamum, pie instruant hoc non licere; ægræ partes esse, si quid in vita commisit, lacrymis, dolore, & pœnitentiæ sacramento expiare, non superaddere noua piacula, quibus foedius anima ad tremendum Dei iudicium exitura deturpetur: si qua licentiam testandi, aut quoquo modo disponendi, aut aliquam eligendi, seu nominandi, quæ succedat, de factò dederit, declaramus eam ab officio ipsò factò priuatam, & depositam, eandemque in perpetuum declaramus ad idem officium, & alia quæcumque in eadem religione obtinenda, inhabilem.

Has vero constitutiones, cum primum a sancta sede confirmationem acceperint, præcipimus, vbi monasteria reformata non sunt, abbatissis, seu priorissis, & monialibus, in linguam Italicam versas a vicariis, seu specialibus nuntiis episcoporum (vbi disciplina monastica reformationem nondum accepit) legi, declarari, & intimari, ac de huiusmodi intimatione in actis cancellariæ episcopalis scriptionem fieri diligentem.

In monasteriis, in quibus proprietates exulat, & omnis affectio corrupta, seruetur illa rerum omnium communio, quæ nihil habet, & cui nihil deest; quæ in egestate rerum

copiam habet, & nihil omnino habet: si quid enim est, hoc habet vsu, non affectu; quæ quidem diues inopia in omnium monialium domos & vitam pastorali prudentia & vigilantia inuehenda est.

ANNO
CHRISTI
1596.

Communis esse debet monialium mensa, ad quam omnes, exceptis ægrotantibus, conuenire debent, ac tenentur. Pactiones, siue consuetudines, quæ corruptelæ sunt, vt tantum pecuniæ detur ei, quæ ad mensam communem non accedit, reiicimus & nullas dicimus; & quæ vel obseruarint, vel vt obseruentur, institerint; mensis vnus voce in capitulo priuamus; aut alia pœna, quæ abbatissæ, vel priorissæ loci, aut vicariæ, si principales impeditæ fuerint, conueniens videbitur, plecti mandamus.

In mensa communi non desit spiritualis aliqua lectio, qua corporales cibi suauiter condiantur: debent enim, quæ Deo viuunt, spiritu magis viuere, vt licet necessitati corporis seruiant, plus tamen animo semper tributum velint: liber vero ad lectionem mensæ adhibendus a confessario probetur.

Silentium, obedientia, humilitas, caritas, ac reliquæ Christianæ virtutes inter regulares personas gemmarum clarissimarum loco sint, quibus præcipue monialium domus & familia exornetur.

Quæ a regula nomen ducunt, eam, cui se professione solenni adstrinxerunt, nosse regulam debent. Episcoporum igitur diligentia efficere debebit, vt regula inter moniales (vbi hætenus omissa fuit) lingua Italica ab aliqua ex monialibus, quæ lectioni obeundæ aptior fuerit, & ab abbatissa, seu priorissa deputabitur, frequenter legatur, atque illa quidem in duas distinguatur partes, ita vt quotidie legatur aliquid post conuentualis Missæ officium vel in choro, vel alibi, vbi commodius possit, de tribus, quæ emittuntur in professione, votis, vt sapissime inculcentur & auctore Deo aliquando hæreant; alia vero per ordinem, vt quolibet festo die legantur quatuor, aut quinque capita, & a fine in principium redeatur, nunquam vero intermittatur. Inter legendum abbatissa, seu priorissa moniales moneat, & redarguat, si quid minus seruetur, aut negligatur: excitet vero ad correctionem & ad futuræ gloriæ cupiditatem, igniculos addens, & semina Christianæ pietatis: si

ANNO
CHRISTI
1556.

quid pœnæ a regula ob quodcumque commissum, aut
omissum statutum est, hoc præfecta exequatur; si fuerit
oppositum impedimentum, confessarium consulat, epi-
scopum moneat.

Statis horis tam matutinis, quam diurnis, & vespertinis
præfecta curent, vt omnes moniales in ecclesiam ad laudes
Deo persolundas conueniant, & in ea non nugis & collo-
cationibus operam dent: nulla vero monialis quocumque
prætextu excusetur a choro, nisi vel ægritudinis causa, vel
ægotantium custodia, vel iusti impedimenti excusatione;
quam præfectarum munus erit cognoscere, & si legitima
fuerit, etiam admittere. Quæ in chorum non venerint, pœ-
na regulæ, aut alia etiam grauiori pro culpæ modo, a præ-
fecta plectantur; ac, si contumacius perseuerarint, episco-
po significetur, & medicinam conficiat ipsi ægritudini ac-
commodandam.

Admoneantur sanctimoniales, vt saltem semel singulis
mensibus confessionem peccatorum faciant, & sacrosan-
ctam eucharistiam suscipiant, vt eo se saluari præsidio mu-
niant ad omnes oppugnationes dæmonis fortiter superan-
das. Quod festis solennioribus anni, item beatæ Mariæ vir-
ginis, & sanctorum apostolorum, omittere non debebunt.
His attribuaturs confessarius ætate, & prudentia maturus,
vita, moribus, & doctrina probatus: qui etiam pro oppor-
tunitate norit aliquid e sacris scripturis depromere ad spiri-
tualem ipsarum iucunditatem, & perfectæ vitæ progressio-
nem: præter ordinarium alius extraordinarius ab episcopo
eisdem bis, aut ter in anno offeratur, qui omnium confes-
siones audire debeat.

Seniorum monialium partes sunt, iuniores ad sacra-
mentorum frequentiam, & omnes alios pietatis, & deu-
otionis actus inuitare verbo, exemplo, caritate; vt ad iu-
niorum modestiam, ac religionem pertinet, omnia, quæ
in regula sunt, præcepta obseruare, ad ea se assidue exer-
cere, & nihil omittere illorum, quæ ad regularis perfectio-
nis implementum spectare aliqua ratione possunt.

At vero non exigua est educationis vis, qua fit habitus
difficile mobilis, & par naturæ habilitas quædam: quo vno
præcipue nititur morum & vitæ bene agendæ fundamen-
tum: hoc attendant episcopi, sicubi adhuc non est institu-

ta ratio virginum ad sanctimonialium perfectionem traducendarum; & omnino prospiciant, vt quamprimum in singulis monasteriis instituatur nouitiatus, in quem tam præsentes puellæ, quæ degunt in monasteriis apud seniores, ibique in probatione morantur; quam omnes, quæ in futurum ad monasticam vitam aspirabunt, recipiantur. Quæ illuc vel suo dissensu, vel parentum, aut propinquorum impedimento diuertere noluerint, dimitti a monasterio volumus, nec eis suffragetur superiorum temporum abusus, aut pactio, siue concordium cum monasterio, aut monasterii præfectis alias initum; quam pactioem, seu conuentionem iniri non potuisse declaramus contra commune bonum monasterii: initam vero non tenere, nec quemquam obligare. In primis vero abolemus, & extinguimus in omnibus prouinciæ Aquileiensis monasteriis monialium discipularum nomen, & usum, quo solebant moniales puellam tam ex consanguineis, quam ex alienis recipere in discipulam, illamque educare, & usque ad professionem in monastica disciplina in proprio thalamo exercere. Inde enim, vt est sexus, & saculi infelicitas, parum boni oriebatur, vtinam nihil vel mali, vel scandali: in primis vero educationis dissimilitudo, & educantium diuersitas nihil hæctenus effecit, in quo non incompositio quædam, & dissonantia videretur, vniformi aliquando ratione, & disciplina temperanda: quod nouitiatus vnico remedio fauente Deo fieri poterit.

A tempore nouitiatus e septis monasterii exire nouitiis nullatenus permittatur. In nouitium nulla recipiatur sine habitu regulari. Ad habitum nulla nisi maior duodecim annorum: at vero antequam inducatur in monasterium, de libero eius consensu interrogata ab episcopo, vel vicario generali, aut aliquo ab eis deputato, inducetur in ecclesiam interiorem, vbi sacro audito, & accepta sanctissima comunione de confessarii, aut alterius manu, iuxta morem locorum assumet ab eodem habitum regularem, & in nouitium recipietur; ac finito tempore nouitiatus, & probationis, quod minus non sit anno, si decimum sextum ætatis annum impleuerit; (quod scripto authentico constare debet) & interrogata ab episcopo, vel vicario eius generali de pio illius consensu, & libera voluntate certum testimonium dederit, ad professionem recipi liceat. Optamus au-

ANNO
 CHRISTI
 1596.

tem, vt vetus monialium solenniter velandarum mos obliuione, ac defuetudine pene antiquatus ad vsum pristinum instituto & ritu proprio reuocetur; modo intra monasterium fiat.

Nouitiatum visitet singulis mensibus abbatissa, seu priorissa cum vicaria, & significet episcopo statum illius & puellarum disciplinam & præfectæ diligentiam.

Vsu pene locorum omnium receptum est, vt puellæ, quæ disciplinæ & educationis locum alibi non inueniunt, in monasteria consentientibus episcopis recipiantur & ibi pietatem discant, & moribus pene ecclesiasticis instituantur; vt, quo se contulerint, vel nuptui etiam traditæ fuerint, domos, familias, filios, pietatis ac religionis tacitis quasi documentis, quod a pio vitæ exemplo colligitur, imbuant & erudiant; quod ad gloriam Dei & salutem animarum pertinere nemo negarit. Ne tamen, quod passim fit ad commune bonum, communem afferat & insignem regularibus domibus iacturam, decernimus, (quod multis iam locis factum audiuius, probauimus, ac imitari affectamus) quamprimum monasteriis monialium, quæ puellarum educandarum studium non refugiunt, aliquam in ipso monasterio partem aptari a monialium cellis separatam, in quam recipiantur puellæ educandæ, & ibidem erudiantur. Sit autem vna omnium magistra, cuius dicto puellæ omnes parent, a qua vna omnes addiscenda addiscant: primum doceantur doctrinam Christianam, officium beatæ Mariæ virginis, septem psalmos pœnitentiales, coronam & rosarium; ac etiam pingere & alia facere, quæ ad sexum muliebrem honestandum & familias industria tuendas pertinere possunt. Hæc vero si semel ante finitum educationis tempus exiuerint, vel educatæ fuerint a monasterio, spem deponant restitutionis.

Salarium pro qualibet puella assignatum totum abbatissæ, vel priorissæ soluatur, vnde victus puellis, magistræ vero aliquid commodi vltra victum propter docendi laborem suppeditetur.

Alium educandarum puellarum modum abolemus, ac tollimus, vt iam illa, quæ mercimonii & irreligiosi lucri cupiditatem non olent modo, sed vere habent, a sancti monialium domo, quæ proprium non in re modo, sed in

ipsa voluntate abnegarunt, longissime arceantur.

Clausuram monialium, si episcopis subsint, ordinaria, sin minus, apostolica auctoritate iuxta Tridentini Concilii decretum ab ipsis reuideri, vel apostolica delegata auctoritate, vel ordinaria conuenit & reformari: in primis circa viridaria & hortos inspicienda muri altitudo, arborum a muris distantia, in ipsis septorum muris foramina tam intus, quam extra, vt diligentissime virginum Deo dicatarum conseruationi prospiciatur. Portas ingressus in monasterium bene muniendas, nunquam nisi ex causa necessaria aperiendas præcipiant. Parlatorii vero interior porta fera & vecte præsertim claudatur: clauis ab abbatisa, seu priorissa, aut vicaria seruetur: in parlatorio a parte monialium nihil omnino sit, quo porta interius obserari possit; si fuerit aliquid cum moniali a quoquam agendum, petat ipsa monialis a præfecta monasterii licentiam & clauem: expedita colloctione obserata porta clauem restituat: in quo statuimus obseruari, vt patres & matres etiam sine licentia (quoad fratres vero decernimus seruandum, quod est episcoporum diligentia hæctenus constitutum) possint suas vel filias, vel sorores alloqui: si alius extra hos fuerit, qui alloqui monialem velit, licentiam in scriptis ab episcopo obtineat: hi tamen non permittantur alloqui sine licentia abbatisæ, siue priorissæ, & præsentia auditricis: vbi vero ordo iam institutus est prædicto exactior, ille ibi seruetur.

Feminis, quæ meretricium exercuerunt, aut quarum honestas in dubium reuocata aliquando fuit, cum monialibus tractare, loqui, negotium habere nullatenus concedatur, etiam si causa prætendatur honesta; de qua tamen bene suspicari tutum omnino non est.

Episcopi ingressum nulli concedant, nisi ex causa necessaria & in scriptis; ipsi vero nunquam ingrediantur, nisi ex causa necessaria, & obseruent constitutionem Gregorii XIII. latam die 23. Decembris MDLXXXI. vt censuras pontificias declinent.

Liber conficiatur in quolibet monasterio, in cuius parte scribantur omnia nomina & cognomina & patria monialium viuentium. Sit pars libri attributa scriptioni monialium morientium: tertia pars contineat nomina nouitiarum

ANNO
CHRISTE
1596.

ANNO
CHRISTI
1596.

rum cum die, mense, & anno receptionis: quarta pars habeat professiones cum die, mense, & anno, & professionum nominibus, cognominibus, & patria.

Præter hunc librum habeatur item liber puellarum quæ educantur: scribantur in eo in prima facie paginæ nomina, cognomina, & patria puellarum educandarum cum die, mense, & anno ingressus, & cum assignata quantitate pecuniæ, aut illius speciei, quæ fuit attributa pro cuiuslibet victu: ex altera parte scribantur quæcumque exhibita ex attributis pro victu.

Vterque liber sit apud præfectam monasterii, siue abbatissam, siue priorissam, & diligenter custodiatur; & episcopo, quodcumque voluerit, ac requisierit, sit in promptu: appareat vero, ut in reliquis, in his etiam diligentia illarum, quæ præfecturæ munus susceptum habent, ut laudem mereantur & præmium in cælo bene gestæ prouinciæ.

Multo vero plura statuenda pro bono sanctimonialium statu viderentur, nisi cogitandum esset de Domini sententia, qui cum multa apostolos docere & præcipere eisdem haberet, illa reticuit quæ portare tunc non possent, in aliud tempus extrahenda, cum habiliores ad intelligendum facti essent. Nos vero si de monialium domibus in prouincia bene constitutis cogitamus, hæc quæ iecimus fundamenta illo pertinebunt, ut quod præsentibus decretis faciendum putauimus, iam factum laudemus: si vero illarum rationem habemus, quæ principia & basès, quibus sustententur, adhuc non habent, satis multa statuimus, ut quæ modo portare non possint, inculcare superuacaneum videatur. Quod de reliquis etiam ad gubernium ecclesiasticum pertinentibus eodem consilio decreuisse & statuisse nos per Dei gratiam non pœnitebit.

Presbyteros sæculares ac regulares sine expressa licentia episcoporum decernimus non permittendos, ut in ecclesiis monialium episcopis subiectarum celebrent.

Ac ut laudamus quod multis iam factum locis audiui-
mus, ita ubi non est institutum, decernimus instituendum; ut musicas laicorum, seu clericorum, in monialium ecclesiis episcopi non permittant, nisi licentia præcedente.

Extremum hoc episcopos monemus, accurate prospiciendum, ut incongruæ cuidam rei, quæ inter monialium

conuerſas paſſim viget, occurrant, nec permittant illas a monaſteriis ſuæ diœceſis ad colligendas eleemoſynas extra diœceſim diſcedere ſine literis commendatitiis; vt cognoſcantur vnde veniant, & quo, cuiuſve rei cauſa, proficiſcantur; aut ad eleemoſynarum collectiones, cum aliunde venerint, non admittant, niſi præfatas commendatitias attulerint; nec adhuc permittantur eleemoſynas colligere, niſi domum ante, in quam diuerterint, & in qua permaneant, ipſi notam fecerint.

ANNO
CHRISTE
1596.

Supraſcriptas conſtitutiones in prouinciali Synodo prima Aquileienſi promulgatas, & receptas, de conſilio & conſenſu reuerendiſſimorum dominorum coepiſcoporum noſtrorum decernimus in Synodo prima diœceſana a ſingulis epiſcopis promulgari, & executioni mandari, quatenus epiſcopalis ſolicitudo conficere poterit.

Si qua autem ſuper illis, aut illarum aliqua, circa veram intelligentiam dubitatio emerſerit, illius nobis declarationem vſque ad futuram Synodum prouincialem item de conſenſu eorundem reuerendiſſimorum dominorum coepiſcoporum reſeruamus.

Præfatarum vero conſtitutionum diſpoſitionem ſanctæ ſedis iudicio ſubiicimus, & confirmationem, & approbationem ab eadem petendam & impetrandam huius ſanctæ Synodi Aquileienſis nomine decernimus omni meliori modo ad laudem omnipotentis Dei. Amen.

Ego Franciſcus patriarcha Aquileienſis definiens ſubſcribo.

Ego Georgius epiſcopus Petinenſis definiens ſubſcribo.

Ego Cæſar epiſcopus Parentinus definiens ſubſcripſi.

Ego Michael epiſcopus Vicentinus definiens ſubſcripſi.

Ego Iacobus epiſcopus Feltrenſis definiens ſubſcripſi.

Ego Claudius epiſcopus Polenſis definiens ſubſcripſi.

Ego M. Antonius epiſcopus Cenetenſis definiens ſubſcripſi.

Ego Albertus epiſcopus Famagulanus, coadiutor Veronæ, definiens ſubſcripſi.

Ego Marcus epiſcopus Paduanus definiens ſubſcripſi.

Ego epiſcopus Comenſis definiens ſubſcripſi.

Ego Aloyſius epiſcopus Taruiſinus definiens ſubſcripſi.

Ego Franciſcus de Pampero, canonicus Vtinenſis, ac procurator ſpecialis reuerendiſſimi domini Ioannis Ingegnerii epiſcopi Iuſtinopolitani, eius nomine interfui, ac ſubſcripſi, & omnia & ſingula in hac ſanctâ Synodo acta & publicata eius & eccleſiæ ſuæ nomine recipio.

Ego Horatius Buſinus iuris vtriuſque doctor & preſbyter, ac ciuiſ

ANNO
CHRISTI
1596.

Æmoniensis procurator specialis reuerendissimi domini Antonii Saraceni episcopi Æmoniensis, nomine eius interfui, & subscripsi, & omnia ac singula in hac sancta Synodo acta, edita & publicata, eius & ecclesiæ suæ nomine recipio.

Ego Valerius Trapola a Collibus iuris vtriusque doctor, & vicarius generalis reuerendissimi domini domini Matthæi Sanuti episcopi Concordiæ, eiusque in hoc specialis procurator, eius nomine interfui, & subscripsi, & omnia & singula in hac sancta Synodo decreta, atque edita & publicata, eius & ecclesiæ suæ nomine recipio.

Ego Gasparus Pinellus doctor sacræ theologiæ reuerendissimique domini episcopi Bellunensis procurator specialis, eius nomine interfui, & subscripsi, & omnia ac singula in hac sancta Synodo acta, edita & publicata, eius & ecclesiæ suæ nomine recipio.

*Superiora omnia Synodi huius prouincialis decreta recognita
& approbata fuerunt a sacra congregatione
Concilii Tridentini.*

HIERONYMVS CARDINALIS MATTHÆIVS.

In ciuitate Vtini die 28. Octobris 1596. comparuit coram reuerendissimo domino patriarcha Aquileiæ, &c. metropolitano reuerendus presbyter dominus Michael Passera canonicus Tergestinus, & specialis nuntius pro reuerendissimo domino episcopo Tergestino ad proponendas excusationes eiusdem reuerendissimi domini episcopi in Synodo prouinciali Aquileiensi, vt patet mandato sui procuratorii sub die 26. Octobris eiusdem anni manu domini Georgii Piccardi notarii Tergestini.

Die 2. Nouembris 1596. coram eodem reuerendissimo domino patriarcha metropolitano comparuit reuerendissimus & excellentissimus dominus Iosephus Roboretus cathedralis ecclesiæ Tridentinæ canonicus, & episcopatus Tridentini pro illustrissimo & reuerendissimo domino domino Ludouico sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali Madruccio dictæ ecclesiæ episcopo vicarius generalis, & ab eodem illustrissimo domino cardinali, vt patet literis dominationis suæ illustrissimæ datis Romæ die 19. Octobris 1596. manu propria subscriptis, & solito sigillo obsignatis, specialis nuntius destinatus ad Synodum prouincialem Aquileiensem.